

College voor geschillen medezeggenschap defensie

Dossiernr: MD.0002

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap Defensie aan de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

1 De Algemeen Directeur Marinebedrijf (ADMB)

en

2 De Medezeggenschapscommissie Marinebedrijf (MC/MB)

gerezen geschil met betrekking tot de organisatorische positionering van de productieafdeling voor oppervlaktebehandeling (COBI/NEUTRA) en het Machinaal Bewerkingscentrum (MBC)

Inleiding

De politieke leiding heeft op enig moment besloten het aantal defensie-onderhoudsbedrijven terug te brengen van zeven naar drie, namelijk één per krijgsmachtsdeel. De KM zal daarbij haar onderhoudsbedrijf fysiek in Den Helder concentreren door het overbrengen van het MEOB onder gelijktijdige samenvoeging met de Rijkswerf en het Sewaco-bedrijf. Daarnaast wordt de opslag- en distributie Oegstgeest samengevoegd met die van het ODC Het Arsenal te Den Helder. Per 1 januari 1999 is gekomen tot een bestuurlijke samenvoeging van het ODC en het Marinebedrijf op grond van het daartoe Uitgewerkt Voornemen tot Reorganisatie d.d. 26 november 1998. In het kader van de vorming van één Marinebedrijf is besloten de reorganisatie en fusies die hiertoe moeten leiden op te splitsen in deel-voorstellen en deze separaat het URORKM-traject (Uitvoeringsbepalingen bij de regeling overlegprocedure bij reorganisaties Koninklijke Marine) te doen doorlopen. De inrichting van de Divisie logistieke diensten/Marinebedrijf (DLD/MB) wordt beschouwd als een van de deelprojecten binnen het project 'Vorming één Marinebedrijf' en is (onder meer) beschreven in het Uitgewerkt Voornemen tot Reorganisatie DLD/MB.

Aard en inhoud van het geschil

Met de MC/MB is na intensief overleg over het merendeel van de in het Uitgewerkt voornemen tot Reorganisatie DLD/MD neergelegde voorstellen overeenstemming bereikt. Uitzondering hierop vormt het punt van het organisatorisch positioneren van de productieafdeling voor oppervlakte-behandeling (COBI/NEUTRA) en het Machinaal Bewerkingscentrum (MBC) zoals verwoord in deel II, hoofdstuk 6.3.3.1 (Facilitaire productie) van voornoemde reorganisatievoorstel DLD/MB.

Verloop van de procedure

Medio juli 1999 heeft de MC/MB het voornemen tot Reorganisatie Vorming Een Marinebedrijf ter advisering voorgelegd gekregen.

Bij begeleidend schrijven van 22 december 1999 heeft de MC/MB de ADMB haar advies op het (concept) Uitgewerkt voornemen tot reorganisatie DLD toegezonden.

Het advies is in eerste aanleg besproken in een informele vergadering op 4 januari 2000. Van deze vergadering is verslag opgemaakt.

Ten aanzien van één van de door de MC/MB genoemde argumenten, te weten dat de positionering van COBI/NEUTRA en MBC bij DLD een extra bestuurslaag creëert, wordt besloten tot het inwinnen van nadere informatie c.q. het doen van nader onderzoek. Bij brief d.d. 12 januari 2000 van de heer P. van Noort (medewerker bedrijfsvoering van het Marinebedrijf) aan de ADMB geeft de eerste aan dat dit argument van de MC/MB, naar zijn mening, niet valide is.

Op 13 januari 2000 hebben het Hoofd personeelszaken en Directeur DLD aanvullende reacties gegeven.

Bij brief d.d. 21 januari 2000 verduidelijkt de ADMB zijn standpunt.

De standpunten zijn in een formele vergadering op 25 januari 2000 herhaald. Met name op het punt van de organisatorische positionering van COBI/NEUTRA en MBC wordt geen overeenstemming verkregen. Op voorstel van de MC/MB wordt gezamenlijk besloten dat dit de afhandeling van het reorganisatievoorstel niet mag vertragen. Het onderdeel inzake de positionering van COBI/NEUTRA en MBC wordt uit het reorganisatiemodel gelicht. Van deze vergadering is een verslag opgemaakt.

Bij schrijven d.d. 17 februari 2000 licht de MC zijn argumenten contra het voornemen nogmaals toe. Voorts doet de MC/MB het voorstel dat COBI/NEUTRA en MBC voorlopig, voor de duur van bijvoorbeeld anderhalf jaar, blijft ondergebracht bij de Divisie Platform. De eenheden hebben dan de kans zich te bewijzen; de definitieve besluitvorming - aan de hand van van te voren vastgestelde criteria voor het volgen en het evalueren — dient na genoemde periode te geschieden.

Op 29 februari 2000 heeft wederom formeel overleg plaats had. De MC/MB constateert hierin dat op het punt van de organisatorische positionering van COBI/NEUTRA en MBC geen overeenstemming bestaat.

De opvatting van de ADMB dat de standpunten van partijen duidelijk zijn en dat niet verwacht wordt dat nader overleg hierin verandering brengt, wordt gedeeld door de MC/MB. Besloten wordt dat de ADMB het advies 'de procedure in zal sturen'.

Bij brief van 13 maart 2000 heeft de ADMB het geschil voorgelegd aan de Directeur Materieel Koninklijke Marine. De Admiraliteitsraad heeft in de 1804e AR-vergadering, gehouden op 21 maart 2000, ingestemd met het voornemen tot reorganisatie van de divisie Logistieke diensten van het Marinebedrijf en het aangemerkt als Voorlopig plan tot reorganisatie. Hierbij is ten aanzien van de organisatorische positionering van COBI/NEUTRA en MBC aangetekend dat besluitvorming hierover in een later stadium plaats zal vinden.

De Directeur Materieel KM heeft het geschil vervolgens voorgelegd aan de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten. Aangezien de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten op voorhand niet heeft ingestemd met het door de MC gegeven advies, is het advies bij brief van 18 april 2000 voorgelegd ter behandeling door het College voor Geschillen.

Standpunten van partijen

Standpunt van de ADMB

Het standpunt van de ADMB laat zich als volgt samenvatten.

Bij het inrichten van het Marinebedrijf is getracht de activiteiten zoveel mogelijk te clusteren opdat deelprocessen (= verzameling van activiteiten) bij één van de vier divisies kunnen worden ondergebracht. Voor een aantal activiteiten is dat niet mogelijk gebleken, omdat deze betrekking hebben op verschillende geclusterde activiteiten.

COBI/NEUTRA en MBC verlenen diensten aan drie divisies en tien onderhoudsdiensten. Alhoewel COBI/NEUTRA en MBC onderdeel uitmaken van het primaire proces van het Marinebedrijf, is ADMB van mening dat de eenheden moeten worden ondergebracht bij de DLD.

De overwegingen die hebben geleid tot dit (voorgenomen) besluit laten zich herleiden tot een verhoogde mate van efficiency (schaalvergroting en concentratie van activiteiten met verhoogd risico) en verhoogde kwaliteit (een betere herkenbaarheid, transparantie en onafhankelijkheid bij de inrichting van het Marinebedrijf in divisies).

Standpunt van de MC/MB

Het standpunt van de MC laat zich als volgt samenvatten.

De MC/MB is van mening dat COBI/NEUTRA en MBC niet thuishoren in de DLD, aangezien de door deze eenheden te verrichten taken deel uitmaken van het primaire proces binnen het Marinebedrijf, met name binnen de Rijkswerf-organisatie.

Het onderbrengen van COBI/NEUTRA en MBC in de DLD betekent een extra "trap" in de onderhouds- en productieprocessen hetgeen niet zal leiden tot enige efficiencyverbetering. Ten aanzien van MBC geldt bovendien dat deze dienst al eerder te maken heeft gehad met reorganisaties en de daarmee gepaard gaande structuurwijzigingen.

De medewerkers van de MBC worden opnieuw geconfronteerd met wijziging in beleid. Het verder integreren van deze vakgroep binnen de Divisie Platformonderhoud — in welke divisie de MBC naar de mening van de MC- thuishoort — wordt voorts bemoeilijkt. Deze integratie is noodzakelijk omdat daardoor de taken verder kunnen worden gebundeld, hetgeen de optimalisering van de productieprocessen bevordert.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zittingen van 4 en 14 juli 2000.

Op 4 juli kon de ADMB door een verkeersongeluk niet verschijnen. Het College heeft op die datum wel de MC gehoord, doch zijn oordeel opgeschort tot ook de ADMB gehoord kon worden, hetgeen op 14 juli 2000 geschiedde, zulks tezamen met de MC.

Van deze behandeling ter zittingen zijn verslagen gemaakt, die hier als ingelast dienen te worden beschouwd.

Overwegingen van het College

Gelet op het bepaalde in artikel 34, derde lid Besluit Medezeggenschap Defensie (hierna te noemen: BMD), dient het College, wanneer het geen bemiddelingsvoorstel doet of wanneer een bemiddelingsvoorstel geen instemming van de bij het geschil betrokken partijen krijgt, de Bevelhebber te adviseren over de vraag of het HDE (of het bevoegd gezag) heeft gehandeld in strijd met het BMD of met het reglement en of hij de bij de zaak betrokken belangen in redelijkheid heeft afgewogen.

Een bemiddelingspoging is door het College niet ondernomen, aangezien ter zitting is komen vast te staan dat de standpunten van partijen te ver uiteen lagen.

Strijdigheid met het Besluit Medezeggenschap Defensie dan wel het reglement van de MC/MB is door partijen niet gesteld en is uit de door partijen schriftelijk en mondeling gegeven toelichting ook niet gebleken.

Het College dient vervolgens te toetsen of de ADMB de bij de zaak betrokken belangen in redelijkheid heeft afgewogen.

Met nadruk wijst het College er in dit verband op dat het niet bevoegd is beslissingen te nemen dan wel keuzes ten aanzien van reorganisatie te maken die in de plaats treden van door de ADMB genomen of te nemen besluiten.

De toets door het College betreft een marginale toets, dat wil zeggen dat er wordt nagegaan of de voorgeschreven procedure is gevolgd, partijen overleg hebben gevoerd, de ADMB de argumenten van de MC heeft gewogen en gemotiveerd heeft weerlegd en of ADMB de bij de zaak betrokken belangen in redelijkheid heeft afgewogen.

Uit de stukken blijkt dat partijen ten aanzien van het Voornemen tot reorganisatie, waarin opgenomen de positionering van COBI/NEUTRA en MBC overleg hebben gehad op 4 januari, op 25 januari en op 29 februari 2000 (uitsluitend over COBI/NEUTRA en MBC). Op het (informele) overleg van 4 januari 2000 zijn de wederzijdse, voorlopige standpunten duidelijk gemaakt en wordt er voorts geconstateerd dat er op onderdelen behoefte is aan nadere informatie. Deze inlichtingen worden vervolgens ingewonnen.

Bij brief d.d. 21 januari 2000 aan de MC/MB zet de ADMB zijn standpunt uiteen.

Op het overleg van 25 januari 2000 wordt aan de hand van de inmiddels bekend zijnde gegevens het voorstel inzake reorganisatie opnieuw toegelicht.

De ADMB geeft aan dat zijn voorstel principieel is. De MC heeft nog "openstaande punten". Er wordt geconstateerd dat partijen geen overeenstemming hebben over het onderdeel COBI/NEUTRA en MBC.

Besloten wordt dat de positionering van die eenheden uit het reorganisatiemodel wordt gelicht, teneinde vertraging van de afhandeling van de overige onderdelen van het model te voorkomen.

Over COBI/NEUTRA en MBC zal worden gesproken in een volgende overlegvergadering.

Bij brief d.d. 17 februari 2000 zet de MC/MB haar argumenten op een rij; zij doet tevens bij wijze van een compromis het voorstel om COBI/NEUTRA en MBC gedurende anderhalf jaar bij de Divisie Platform te houden, zodat op basis van de evaluatie van de praktijk te zijner tijd een definitief besluit kan worden genomen.

In de overlegvergadering van 29 februari 2000 komen partijen tot de conclusie dat de standpunten niet veranderd zijn, de argumenten zijn uitgewisseld en dat er volgens de procedure een tweede vergadering zou moeten worden belegd over het in het geding zijnde onderwerp, teneinde te proberen tot overeenstemming te komen.

Partijen besluiten vervolgens af te zien van het beleggen van een tweede vergadering, aangezien zij van mening zijn dat de wederzijdse standpunten duidelijk zijn.

Hoewel de positionering van COBI/NEUTRA en MBC diverse keren op de agenda van de

overlegvergaderingen heeft gestaan en partijen hun standpunten schriftelijk jegens elkaar kenbaar hebben gemaakt, heeft het College op grond van de schriftelijke informatie en op basis van hetgeen door partijen ter hoorzitting is medegedeeld, niet de overtuiging bekomen dat er tussen partijen een open en reëel overleg is geweest ten aanzien van het punt dat hen verdeeld houdt.

Zo'n overleg had niet slechts ruimte moeten bieden voor het (gemotiveerd) mededelen van de standpunten, maar had tevens open dienen te staan voor het reageren op de standpunten, het afwegen van en het zonodig erkennen van de juistheid van argumenten van de ander. In dit verband merkt het College op dat hem niet is gebleken dat het door de MC/MB in haar brief d.d. 17 februari 2000 gedane voorstel door de ADMB serieus in overweging is genomen, dan wel gemotiveerd is afgewezen. De enkele verwijzing naar de principiële keuze die met het reorganisatievoorstel is gemaakt, kan niet aangemerkt worden als gemotiveerde weerlegging van het compromisvoorstel dat van de kant van de MC/MB is aangereikt, vooral omdat het compromisvoorstel niet uitsluit dat na ommekomst van de voorgestelde periode en na evaluatie, alsnog wordt besloten dat COBI/NEUTRA en MBC worden ingevoegd in de Divisie Logistieke Diensten, zoals door de ADMB beoogd is. De ADMB heeft voorts geen aanleiding gezien om - bij wijze van handreiking aan de MC/MB - te komen met een alternatief dat had kunnen bijdragen aan de oplossing van het geschil.

Gelet op een en ander is het het College niet gebleken dat de bij de zaak betrokken belangen door de ADMB in redelijkheid zijn afgewogen.

Advies

Het College adviseert de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten te beslissen dat partijen over de positionering van COBI/NEUTRA en MBC opnieuw overleg voeren, met in achtneming van hetgeen hierover door het College is opgemerkt.

Den Haag, 2 augustus 2000.